

ĐÁP ÁN VÀ THANG ĐIỂM – KHẢO SÁT LẦN 1
MÔN NGỮ VĂN LỚP 10 - NĂM HỌC 2025 - 2026

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Trong văn bản, nữ thần Lúa được giới thiệu: <i>một vị thần xinh đẹp, đáng người ảo lả và có tính hay hờn dỗi.</i> Hướng dẫn chấm: - HS trả lời đúng như đáp án: đạt 0,5 điểm. - HS trả lời sai hoặc không trả lời không cho điểm.	0,5
	2	Trong thần thoại “Nữ thần Lúa”: - Thời gian quá khứ xa xưa, không xác định cụ thể: <i>Từ thời vua Hùng dựng nước đã truyền lại.</i> - Không gian hai cõi chuyển biến, liên thông với nhau: cõi trời (con gái Ngọc Hoàng, trời), cõi đất (trên mặt đất, xuống trần gian) Hướng dẫn chấm: - HS trả lời đúng như đáp án: đạt 0,5 điểm. - HS trả lời đúng 01 phương diện : đạt 0,25 điểm. - HS trả lời sai không cho điểm	0,5
	3	- Yếu tố hoang đường kì ảo: + Nữ thần làm phép cho những hạt giống gieo xuống đất nảy mầm, mọc thành cây kết bông mấy hạt. + Lúa chín tự về nhà không cần gặt và không cần phơi phóng gì cả. + Cần ăn cứ ngắt bông vào nồi là lúa sẽ thành cơm. ... - Tác dụng: + Làm cho cốt truyện li kì, hấp dẫn. + Nhằm giải thích về sự hình thành cây lúa theo quan niệm của người xưa. + Gửi gắm ước mơ của người xưa về một cuộc sống nhàn nhã, sung túc. Hướng dẫn chấm: - HS trả lời đúng như đáp án: đạt 1,0 điểm. - HS chỉ rõ biểu hiện của chi tiết kì ảo : đạt 0,25 điểm, - HS trả lời đúng 03 tác dụng : đạt 0,75 điểm; -HS trả lời đúng 02 tác dụng : đạt 0,5 điểm -HS trả lời đúng 01 tác dụng : đạt 0,25 điểm	1,0
	4	“Người trần gian phải xuống ruộng lấy từng bông. Thấy vất vả mệt nhọc quá người ta mới chế ra liềm, hái để cắt lúa cho nhanh và lúa cũng không tự biến thành cơm nữa mà phải phơi phóng, xay giã cho ra gạo.” Những câu văn đã phản ánh quá trình làm ra hạt gạo của người lao động: + Gặt lúa.	1,0

		+ Chế tạo dụng cụ lao động để gặt lúa. + Quá trình lao động để từ hạt lúa thành hạt gạo. + Đây là quá trình lao động vất vả làm ra hạt gạo của người dân lao động. Hướng dẫn chấm: - HS trả lời đúng như đáp án: đạt 1,0 điểm. - HS trả lời đúng 03 ý : đạt 0,75 điểm; - HS trả lời 2 ý : đạt 0,5 điểm. - HS trả lời 1 ý : đạt 0,25 điểm.	
	5	HS nêu được từ 2 thông điệp có ý nghĩa, bám sát nội dung đoạn trích. Có thể theo hướng sau: - Trong thiên tai, cần yêu thương, chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau. - Biết bảo vệ, gìn giữ những thành quả của thế hệ đi trước. - Trân trọng giá trị của hạt gạo, không sử dụng phung phí. - Không có gì là sẵn có, chúng ta phải lao động cần cù để đạt được những điều mong muốn. Hướng dẫn chấm: - HS trả lời đúng 02 thông điệp: đạt 1,0 điểm. - HS trả lời đúng 01 thông điệp : đạt 0,5 điểm;	1,0
II		LÀM VĂN	6,0
	1	Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận về nhân vật thần Lúa trong văn bản ở phần Đọc-hiểu.	2,0
		Đoạn văn đáp ứng được các yêu cầu sau: a. Yêu cầu chung: xác định đúng vấn đề nghị luận; bảo đảm yêu cầu về hình thức, dung lượng - Vấn đề nghị luận: Cảm nhận về nhân vật thần Lúa. - Hình thức: có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp... - Dung lượng: khoảng 200 chữ.	0,5
		b. Yêu cầu cụ thể: thí sinh triển khai đoạn văn theo trình tự hợp lí và sử dụng đúng các kĩ năng nghị luận b1. Cảm nhận về nhân vật thần Lúa: - Ngoại hình xinh đẹp, dáng người thuót tha. - Thần Lúa vừa mang đặc điểm của một vị thần (có khả năng siêu phàm, có phép thuật để nuôi sống loài người bằng cách “<i>Nữ thần làm phép cho những hạt giống gieo xuống đất nảy mầm, mọc thành cây, kết bông mảy hạt. Lúa chín tự về nhà không cần gặt và không phải phơi phóng gì cả. Cần ăn, cứ ngắt bông vào nồi là lúa sẽ thành cơm</i>”) vừa mang những nét gần gũi với con người (có trái tim nhân hậu sẵn sàng giúp đỡ loài người khi phải gánh chịu tàn phá của lụt lội; thấy bức bối khi đường nhiều rác; cũng biết dỗi hờn, giận giữ khi người trần gian có cách cư xử chưa đúng mực;...) b2. Nghệ thuật:	1,0
			0,25

	- Nghệ thuật tạo dựng không gian và thời gian. - Xây dựng cốt truyện hấp dẫn. - Khắc họa nhân vật sinh động với những chi tiết kì ảo... b3. Sáng tạo - Có những ý đột phá, vượt ra ngoài đáp án nhưng có sức thuyết phục. - Có cách diễn đạt tinh tế, độc đáo.	0,25
2	Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/ chị về sự đồng cảm, sẻ chia trong giới trẻ ngày nay.	4.0
	Bài văn đáp ứng được các yêu cầu sau: a. Yêu cầu chung: xác định đúng vấn đề nghị luận; bảo đảm yêu cầu về dung lượng và sử dụng bằng chứng - Vấn đề nghị luận: sự đồng cảm, sẻ chia trong giới trẻ ngày nay. - Dung lượng: khoảng 600 chữ. - Bằng chứng: thực tế đời sống.	1.0
	b. Yêu cầu cụ thể: thí sinh triển khai bài viết theo trình tự hợp lí và sử dụng đúng các kĩ năng nghị luận. b1. Viết được mở bài và kết bài cho bài văn nghị luận xã hội - Mở bài: giới thiệu được vấn đề nghị luận. - Kết bài: khẳng định được vấn đề nghị luận. b2. Giải thích được vấn đề nghị luận + Chia sẻ là san sẻ niềm vui, nỗi buồn hoặc giúp đỡ người cần hỗ trợ. + Đồng cảm là đặt mình vào hoàn cảnh của người khác để thấu hiểu cảm xúc, suy nghĩ của họ. b3. Phân tích, chứng minh được vấn đề nghị luận - Tuổi trẻ phải biết đồng cảm, sẻ chia, vì: + Cảm thông và chia sẻ là truyền thống tốt đẹp nên ta cần giữ gìn, phát huy. + Đồng cảm và chia sẻ sẽ giúp người khác có thêm sức mạnh, nghị lực, niềm tin để họ có thể vượt qua những khó khăn thử thách trong cuộc sống. + Biết đồng cảm, sẻ chia cũng là biết cho đi những điều tốt đẹp, ta sẽ nhận được tình yêu mến quý trọng của mọi người. Ngược lại, những ai chỉ biết sống ích kỷ, lo nghĩ cho bản thân, sẽ sớm bị cô lập, xa lánh và không được trân trọng. + Nêu bằng chứng. - Để có thể sẻ chia, thông cảm với người khác, tuổi trẻ cần có những hành động sẻ chia, giúp đỡ để lan tỏa lòng nhân ái với mọi người xung quanh. Mỗi người chúng ta hãy biết sống sẻ chia, mở rộng lòng mình để giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn, bất hạnh,... b4. Mở rộng, nâng cao được vấn đề nghị luận và rút ra bài học	3.0 0,5 0,5 1,0 0,5

	+ Biết sẻ chia, thông cảm với người khác ở tuổi trẻ là điều đúng đắn, cần thiết. + Trong cuộc sống vẫn còn một số bạn trẻ thờ ơ, vô cảm, chỉ nghĩ đến lợi ích bản thân mà không chịu chia sẻ, đó là những người đáng lên án. <i>b5. Sáng tạo</i> - Có những ý đột phá, vượt ra ngoài đáp án nhưng có sức thuyết phục. - Có cách diễn đạt tinh tế, độc đáo.	0,5
	TỔNG ĐIỂM	10.0

.....HẾT.....